

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 „ . . . 10 „
1/2 „ . . . 5 „

Za Nemčijo K 16 00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petlit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici,

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Za družbo sv. C. in M.

Jutri, na 5. julija, bo Ciril-Metodov dan.

Na praznik slovanskih blagovestnikov naj vsplamte srca naših rodoljubov in rodoljubov za našo prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda.

Družba vrši visoko kulturno delo in varuje slovensko dedico pred potujčevanjem. Zato pa je tudi potrebna stalne, trdne podpore. Naj ne usihajo vrvi v prid družbe, marveč naj se množe in donašajo vedno več haska slovenskemu narodu!

Lahi in Nemci so sovražni naši družbi, ki je obrambna v pravem pomenu besede, sovražniki družbi pa so vstali celo med Slovenci, kakor da bi hoteli pomagati Lahom in Nemcem, naj se naš rod čim prej potujči!!

Dobra slovenska srca! Trkamo na Vas danes in prosimo darov za družbo.

Najlepše se proslavi dan sv. Cirila in Metoda z darovi v prid družbi. Nabirajte narodne žene in dekleta, narodni mladeniči in moške, nabirajte in darujte za družbo te dni! Vsak dar je dobrodošel. Vsak vinar, djan v nabiralnik, pride prav.

Čim večja je zloba sovražnikov slovenskega rodu, tim večji mora biti odpor, tim večja naša požrtvovalnost v korist družbi.

Dostavljamo, da se vsako leto ob godu sv. C. in M. izkažejo Hrvatje za vrlc podpiratelje svoje Istrske šolske družbe, ko naberejo tisočake za njo. Tako vspodbujajo tudi letos hrvaški listi hrvaške rodoljube, naj storijo svojo dolžnost napram družbi.

In storé jo. — **Storimo jo tudi mi, Slovenci, napram naši družbi sv. Cirila in Metoda!**

Novostrujarji.

I.

Novostrujarji se šopirijo in kričijo po deželi. Ošabni, našemljeni tiči, hudobni oči, z roparskimi kremplji.

Ko so se še valili v Gorici, jih je že poznal dobro dr. Gregorčič. Negodni še so mu že delali preglavice. Pa je bil vzel šibo in jih je bil ošvrkal, da se je čulo po celi deželi. Politični otročaji so bili nadahneni uporno, revolucionarno, anarhistično. Celotno stranko so hoteli obrniti kar čez noč ter jo preroditi prav pristno po klerikalno, po krščanskem vzorcu. Gregorčič se je trudil in kazal, da na Goriškem more vspevati le njegova stranka, poseben tip klerikalnih strank, z goriškim pečatom, vzetim kolikor toliko iz predrazkojne dobe. Ali novostrujarski tiči so peli drugo pesem, sekundiral jim je »Slovenec« in za njimi se je pojavil nadškoof in knez, varuh in pospeševatelj nove struje... Takrat je povedal dr. Gregorčič, da so novostrujarske reči importirano blago, da takih reči nismo vajeni ljudje goriške pasme. Novostrujarje je imenoval podpiholvalce in sleparje, ki hrodiijo lagat v nadškofijsko palačo. Vskliknil je, da anarhijo dela nekaj oseb, ki so se nevede kako izgubili v duhovski stan.... Tisto stvar, ki laja po receptu ljudi, ki so se izgubili v duhovski stan, je imenovala njegova »Gorica« prismođo in blaznika.... Tako se je bil spraviil Gregorčič nad zasnovatelje klerikalne nove struje na Goriškem in zanjil je bil, da mora pasti in uničena biti klerikalna anarhija....

Na varnem še sedi dr. Gregorčič, poslanec in predsednik S. L. S. Novostrujarji so mu pustili vse »časti«, zato pa jih pusti tudi on v miru, naj počno, kar hočejo — le tuintam gre blisk in grom skozi »Gorico« in »Prim. list«, kakor da bi se bližala velika nevihta s poplavo in strelami.

Novostrujarji kričijo in delajo, Gregorčič počiva in njegovi mirujejo. Poza-

bil je na svoje vsklrike: da treba uničiti klerikalne anarhiste, da tiste novostrujarske reči niso za ljudi goriške pasme, da so importirano blago. Pomirili so ga, zato počno, kar hočejo.

»Slovenec« je že s prvega početka označil novostrujarje za prave pristaše S. L. S. Po teh se treba »špeglati«, taki morajo biti klerikalci na Goriškem, ne taki kot doslej, ko se je lahko trenutno spreobrnil v naprednjaka. In vrši se preobrat v klerikalni stranki. Novostrujarija leze navzgor.

Našemu ljudstvu nevarni ljudje so novostrujarji. Ti znajo igrati se s čustvi ljudstva, vedno le v strankarske namene. Novostrujarski ljudski sleparji imajo Boga na jeziku, satana v srcu. Včasih pa zbruhne satan na dan in učijo: primite kol, zgrabite nož, ubijte svojega bližnjega, ker je naprednjak. Prišedši od maše in sv. obhajila so vsi navdušeni za nauke, ki učijo, da se mora nasprotnika primerno zaničevati ter sprati mu podirati, kar se zida. Naprednjaka oslepariti, je še zasluženje. Od takrat vidimo po vaseh naraščajoče sovraštvo. Sosedje se grdo gledajo in brat streže bratu po življenju. Razvijajo se strasti, greh se širi, pod plaščem krščanskih društev se reži nečistost, razuzdanost, ljudstvo se pokvarja.

Vprašamo dr. Gregorčiča: zakaj dopuščate vse to? On je načelnik S. L. S. na Goriškem, novostrujarski izprijevalci ljudstva so člani S. L. S. — on je odgovoren za izprijevanje in poluizjvanje ljudstva od strani novostrujarjev, za podivjanje, ki raste od dne do dne, za že neznosne razmere, katere so ustvarili v ljudstvu.

Huškačem je malo mar Bog in njegova resnica, le okoriščanje z ljudsko zbesnelostjo jim lebdi pred očmi. V to svrhu se poslužijo vsakega sredstva in vse jim pride prav.

Sedaj za poletje, ko niso imeli drugega, so pa začeli.... Kristusa prodajati. Macharjeva Čitanka jih je zbudila in hočejo jo izkoristiti po svoje. Najprvo je začel sultan v Gorici, za njim lajajo zbesnelci po deželi.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Iz Sežane. — Dne 7. julija t. l. priredi združeni odbor moške in ženske Ciril-Metodove podružnice **veliko ljudsko veselico v Sežani** v krasnem drevoredu Lužiču. Sodelovala bodo razna pevska društva.

Preskrbljeno je že, da bo imel vsak obiskovalec te veselice obilo zabave. Za ušesa bodo skrbela pevska in tamburaška društva, očem bo ugajal lep drevored, razsvetljava, zrakoplov in druge najnovije iznajdbe.

Da ne bo kdo trpel žeje, bo v paviljonih kraški teranček in drugi uničevalci žeje. Da bo v nedeljo v Sežani vsak sladak, bo paviljon s sladšćicami, katere bo okusil vsak udeleženec, saj jih bodo prodajale nežne gospodične. Pa tudi »turškega kofeta« ne bo manjkalo.

Naročeno pa mi je, da ne smem vsega izblebetati. Zadostuje naj vsakomur, da gre za našo milo družbo in zato ključem vsem: »Pridite, pogledjte in žal Vam ne bo!«

Za Ciril-Metodovo družbo je daroval g. Blažica, dobitelj tombole v Št. Petru, K 5 in g. Ciril Bitežnik je daroval odstotke od prodanih srečk K 128. G. Iv. Meljak ml. daruje K 2, vsled spora, ki je nastal med njim ob priliki tombole in med Cirilom Bitežnikom in se je poravnal.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Rihembergu priredi dne 7. t. m. na »Governi« veselico z bogatim vspeodom. Proizvajala se bodo A. Hajdrihova »Petelinčkova ženitev«, A. Försterjeva »Domovini« H. Volaričeva; »Rožici« itd. Obilo smela bode vzbujala igra enodejanka »Bratranec«. Vse prijatelje C. M. D. uljudno vabimo, naj se — z ozirom na blag namen družbe, udeležo naše veselice.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje s'ledeča službena mesta s pričetkom šolskega leta 1912—1913: a. Službo provizoričnega učitelja na dvorazrednici na **Blanči** v Gorici; b. tri službena

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalje.)

»Gledališče, knjiga in glasba...«

Ljuba se je vzradostila ob njegovih besedah. Starec pa je potuhnjeno pogledal dostojnega mladega moža, ostro se nasmehnil in bruhnil hipoma:

»Eh, življenje gre naprej! Včasih je žrl pes vsako skorjo, sedaj pa je mopsu smetana prerodka... Oprostite, cenjena gospoda, to kisló besedo... a bila je tako na mestu! Ne velja ravno o vas, nego vobče!...«

Ljuba je obleдела in preplašena pogledala Smolina. Sedel je mirno, ogleduje si starinsko, emaljirano solnico, ki je bila podobna ladiji, sukal si brke in zdelo se je, da ni slišal starčevih besed... A njegove oči so potemtele in njegove ustnice so bile nekako tesno stisnjene, vsled česar je stopil obriti podbradek samoglavno naprej.

»Torej, gospod bodoči prvi tvorničar,« je rekel Majakin, kakor bi se nič ne bilo zgodilo, »tristotisoč rubljev in tvoje podjetje bo zaigralo, kakor požar?«

»In čez poldrugo leto izpustim prvo izdajo blaga, ki mi ga bodo iztrgali iz rok,« je rekel Smolin trdno in z neomajeno uverjenostjo in se ozrl v starca s trdnim, mrzlim pogledom.

»Torej: tvrda Smolin in Majakin... to je vse? Tako... Toda zdi se mi, da je zame že prepozno, da bi začeljal novo reč, a? Treba je pomisliti, da je zame že davno grob pripravljen... kako misliš ti o tem?«

Mesto odgovora se je Smolin nekoliko sekund smejal z zvočnim, a ravnodušnim in hladnim smehom, potem pa je rekel:

»Eh, kaj govorite o tem...«

Starec je vzdrhtel ob njegovem smehu in omahnil s komaj vidno kretljivo telesa prestrašen nazaj. Po Smolinovih besedah so vsi trije pomolčali.

»M-da-a...« je dejal Majakin, ne da bi dvignil nizko povešeno glavo. »Treba je to premisliti... preudariti si moram...« Potem je dvignil glavo, pogledal pozorno hčer in snubača, vstal in dejal mračno in odurno: »Za minutico vaju zapuščam, grem v svoj kabinet... Saj se menda ne bosta dolgočasila brez mene...«

In odšel je, težko drsaje z nogami, s sklonjenim hrbtom in povešeno glavo...

Ko sta ostala mlada dva sama, sta izmenjala nekoliko praznih fraz, in ker sta oba čutila, da ju to drugega drugemu le odtuja, sta oba zamolčala težek in mučen, pričakujoč molk. Ljubovj je vzela p marančo in jo začela lupiti s pretirano pazljivostjo; Smolin pa je povesil oči in og'edoval svoje brke, gladil jih skrbno z levice, poigral se z nožem in vprašal deklico naenkrat z nižjim glasom:

»Oprostite mi... to neskromnost!... Gotovo vam ni lahko, živeti z očetom, Ljubovj Jakovljeva... Tako staroverske nazore ima in — oprostite — nekako trdosrčen je!«

Ljubovj je nekaj pretreslo; hvaležno je pogledala Smolina in mu odgovorila:

»Ni lahko, a privadila sem se... Tudi svoje vrline ima...«

»O, saj o tem ne dvomim... Toda vi, ki ste tako

mlada, krasna in izobražena, vi s svojimi nazori!... Saj sem že večkrat kaj slišal o vas!«

Smehljaj se je tako laskavo in sočutno in njegov glas je bil tako mehak!... Po sobi je dahnilo nekaj toplega, ki je ogrevalo dušo. In v srcu dekleta se je vedno svetleje razgorevala plaha nada, da ji je blizo srečna rešitev iz jetništva njene osamelosti...

Enajsto poglavje.

Gosta sivkasta megla je ležala nad reko, po kateri je z zamolklim stokom plaval parnik, vodi nasproti. Viažni in hladni, enobarvno mrtvi oblaki so stiskali parnik od vseh strani in požirali vse glasove, raztapljaje jih v svoji kalni mokroti. Bronasto rjojenje signalov je donelo zamolčko otožno in čudno kratko, trgaje se iz piščalke; kakor bi si zvok ne našel mesta v zraku, prepojenem z gosto vlago in padal moker in zadušen nizdoli. In šum parobrodovih koles je donel tako fantastično gluho, kakor bi se ne perajal tu blizo, ob ladijnem krovu, marveč nekje globoko na temnem rečnem dnu. S parobrodov se ni videla niti voda, niti bregovi, niti nebo; od vseh strani ga je objemalo nekaj svinčenosivega in neprozornega; to nekaj je bilo brez barvnih tonov, pritiskalo je na parobrod z neizmerno težo in kakor bi ga hotelo vsesati vase, kot je vsesavalo glasove. Vkljub gluhim udarcem lopatic po vodi in enakomernemu stresanju ladijnega trupa se je dozdevalo, da se težko bije na istem mestu, duši se v smrtnem boju, sika, kakor umirajoč praviljičen nestvor in tuli od predsmtne bolečine, tuli od strahu in bolesti.

(Dalje prih.)

miesta definitivnih učitelje in več službenih mest provizoričnih učitelje na svojih dekanijskih šolah v Trstu. S temi službenimi mesti so spojeni prejemki, kakor jih družba običajno plačuje. Prosilci, prosilke, za ta mesta naj vložijo svoje z vsemi potrebnimi dokazili opremljene prošnje v družben pisarni „Narodni dom“, najkasneje do 15. julija 1912. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Ciril Metodova družba je imela leta 1911. brez volit in prehodnih zneskov za 45.891 K 74 manj dohodkov, kakor leta 1910.

Opozarja se na to dejstvo vse podružnice, pa tudi vse Ciril Metodove prijatelje. Družba je priložila s posebnim oklicem »Slovenskemu Braniku« št. 7. — svojo poštno položnico. Naj pobeden naročnik, ki dobi list v roke, ne zavrže položnico, ampak dopošlje družbi po možnosti kak prispevek. Vsak, tudi »mal dar, domu na oltar«!

Ciril-Methodov dar. — Beležiti moramo danes znova vesel dokaz zanimanja, katero vživlja šolska družba sv. Cirila in Metoda mej goriško mladino. Gojenci moškega učiteljskega so nabrali za leto 1911/12 narodnega davka 215 K in 57 vin. in tako dejansko pokazali, da vedo ceniti kot bodoči učitelji-vzgojitelji pomen narodne vzgoje v šoli.

Nabiralcem in darovalcem iskrena hvala! Prosimo le, da vztrajajo v rodoljubnem delu za družbo sv. C. in M. bodisi za časa svojih študij, bodisi kasneje v javnem življenju. Goriška je lahko ponosna, da glede mladine koraka v narodno-obrambnem delu za družbo sv. C. in M. — na čelu drugih slovenskih dežel. Denar je odposlan moški podružnični centrali v Ljubljano, da ga porabi za Narodno šolo na Blancah.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga. — (V cerkvi pretepen otrok.) 23. pr. m. v nedeljo pri zadnji maši je naš kaplan, ki je v svoji onemogli jezi tak, kot bi vsaki dan žive kušarje jedel, na jako sirov način pretepel nekega malega fantiča iz napredne družine, brez najmanjšega povoda, pred velikim altarjem. Vsi navzoči verniki so se dvignili po koncu, Strancar, ki je ravno pridigoval raz leco, se je tako prestrašil, da je pridigo, koj pri pričetku pretrgal, prišel v zakristijo ter se ednako drugim navzočim zgražal nad početjem tega fanatičnega jezuita. Siedilo bo, kar ima siediti. Zdravi, gospod Miha!

H Gregorčičevi slavnosti na Gradišču.

Zahvala.

Podpisano predsedništvo izreka tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so pripomogli, da je Gregorčičeva slavnost na Gradišču dne 23. junija t. l. uspela tako lepo. Prav posebno pa se zahvaljuje velezaslužnemu g. profesorju dr. Franu Ilesiču za lepi slavnostni govor; g. E. Klavžarju za recitacijo besed, ki jih je govoril pokojni profesor Fr. Erjavec l. 1885. v Prvačini Simonu Gregorčiču; »Pevskemu in glasbenemu društvu« iz Gorice, ki je tako divno in do solz ginljivo zapelo Nedvedovo »Pod trto bivam zdaj«; pevskim društvom iz Smarji pri Ajdovščini, iz Renč, Prvačine, Voganskega, Bukovice, Volčjedrage za prijazno sodelovanje in sploh vsem društvom, ki so počastila slavnost korporativno in po deputaciji. Prav posebno hvalo smo dolžni preč. g. Ivanu Vrhovniku, trnovskemu županu v Ljubljani, g. Ignaciju Gruntarju, c. k. notarju v Ribnici, g. Iv. Hribarju, bivšemu županu bele Ljubljane, »Slovenski Matici« v Ljubljani, »Hrvatski Matici« v Zagrebu, »Pisateljskemu in podpornemu društvu« v Ljubljani, vrlim Divačanom za iskreni pozdrav; sploh srčna hvala vsem, ki so pozdravili našo slavnost

brzojavnim in pisanim potom; vsem dragim in milim gostom, ki so prihitali med nas in pripomogli, da se je slavnost izvršila tako imponantno.

Predsedništvo »Pevskega in branega društva« na Gradišču. Predsednik: Jakob Rojč. Tajnik: Alojzij Saksida.

Narodni sklad.

Večkrat že smo povdarjali potrebo Narodnega sklada tudi na Goriškem. Kakor zbirajo naprednjaki na Kranjskem in Štajerskem prispevke za Narodni sklad — kakor darujejo socialisti demokratije denarne doneske za svoje organizacije — tako morajo začeti tudi na Goriškem naprednjaki zbirati za Narodni sklad.

Poglejmo, kako delajo na Štajerskem. »Narodni List« od 27. pr. m. prinaša takle oklice:

Somišljeniki!

En milijon vinarjev za Narodni sklad!

Da bo vsakemu, tudi najrevnejšemu našemu somišljeniku omogočeno z denarnimi prispevki podpirati naše napredno politično delovanje, smo sklenili pričeti za narodni sklad zbirko

milijon vinarjev.

Narodni sklad ima nalogo pospeševati napredno agitacijsko delo, osobito pri raznih volitvah, ki zahtevajo mnogo letakov, mnogo brezplačnega razpošiljanja naprednih listov, pa tudi mnogo raznih agitacijskih potov.

Klerikalci p'ajujejo te stroške z denarjem nabranim pod krinko obrambnega dela v »Slovenski Straži«, naprednjaki pa hočemo tudi tukaj hoditi poštenjšo pot.

Sami žrtvuemo, kar je za širjenje od nas zastopane napredne misli potrebno. Zato prispevaj za milijonski narodni sklad sleherni somišljenik narodne stranke!

Ne dajmo se osramotiti od slovenskih delavcev, ki istotako zbirajo svoj milijonski strankarski sklad in so nabrali v teku par mesecev že 200.000 vinarjev.

Narodni sklad upravlja izvrševalni odbor narodne stranke in se bodo računski predložili prihodnjemu strankinemu g'avnemu zboru.

Somišljeniki! Zbirajte za milijonski narodni sklad in pošljite prispevke na naslov: Narodna stranka v Celju z izrecno opombo: Za milijonsko zbirko!

Dostavljamo, da v Ljubljani pa pridejo veliko veselico v prid Narodnega sklada (Kranjske narodno-napredne stranke).

To so vzgledi, po katerih se moramo začeti ravnati na Goriškem!

V slovo c. k. okrajnemu šolskemu nadzorniku Fr. Finžgarju!

Dne 1. t. m. je imelo goriško učiteljsko društvo izvanredno zborovanje s 142 zborovalci in zborovalkami. Prišli so vsi učitelji in vse učiteljice razen znanih stavovskih uskokov.

Predsednik g. Križman je v daljšem govoru povdarjal nevenljive zasluge odrajačnega c. k. nadzornika za razvoj šolstva in učiteljstva v goriškem okraju in predlagal, da se ga imenuje častnim društvenim članom.

Z nepopisnim vsklíkanjem Finžgarju v čast je sprejelo učiteljstvo soglasno ta predlog.

Dalje je vplačalo učiteljstvo goriškega okraja 200 K Družbi sv. C. in M. kot obrambni Franc Finžgarjev kamen.

Častno diplomu izdelala priznan umetnik in ljubljani nadzornik dobi s tem trajen spomin na svoje iskreno ga ljubeče učiteljstvo. Po zborovanju je vse učiteljstvo skupno fotografiral g. Jerkič na dvo-rišču c. k. ženskega učiteljskega. Vsakdo si lahko nabavi to sliko v spomin na svojega najboljšega nadzornika.

Na to je šlo vse učiteljstvo k poslovilnemu banketu k Jelenu. Bil sem tih opa-

zovalec teh vzgojiteljev naše mladine in videl v dno njih učiljene duše. Nemo so se povpraševali: »Zakaj smo ga izgubili?« »Ker smo ga preveč ljubili«, glasil se je odgovor vseh teh plemenitih in ljubečih učiteljskih src.

Med banketom se je dvignil društveni predsednik g. Križman in govoril nekako tako-le:

Dragi tovariši in tovarišice! Na kratko vabilo z dopisnico smo se sešli skoraj polnoštevilno. Naradno so stanovski sestranki polni radosti, polni veseljenja in navdušenja. To radost in veselje nam je pa umoril povod, ki nas je čanes tukaj združil. Da, ta povod ni vesel, ni prijeten.

Sestali smo se, da se poslovimo od svojega nad vse priljubljenega predstojnika, s katerim smo 13 let vzajemno delovali za kulturni razvoj milega nam naroda. Posloviti se moramo od te najdražje osebe, ki nam ni bila le predstojnik temveč ljub, odkrit svetovalec ter mil prijatelj, čegar nameni in dejanja so, so bila in bodo najčistejša. Ne bodem našteval njegovih velikih zaslug za šolo in učiteljstvo v našem okraju, ker so nam vsem poznane, a povdarjati moram, da je srečen okraj, ki ima takega zaščitnika ljudskega šolstva kakor je bil naš gospod nadzornik.

Dobro veščoč, da narod brez šole ni ma bodočnosti, se je vedno trudil in deloval na to, da so se ustanovljale nove šole in razširjale obstoječe. Deloval je neutrudno na to, da so prešle učilnice iz malih zadržljivih prostorov v svetle in zračne sobane.

Znal si je pridobiti odločujoče faktorje v c. k. okrajnem šolskem svetu, da so dovoljevali v ta namen potrebna denarna sredstva, pripravljali jih je do spoznanja da so šolske doklade najboljšje naložen kapital in da imajo davkoplačevalci od tega davka največ dobička.

Naš okraj mu mora biti hvaležen in priznati moram, da mu tudi je, kajti velike množice obžalujejo, da se je to zgodilo, kar se meni dozdeva še danes neverjetno in nemogoče. In vendar!

Brčka resnica je, — da se moramo ločiti od njega — ki nam je bil prijatelj... Srečno, z Bogom! Pojdi, blaga duša tja na učiteljske in vzgajaj nam naš naraščaj z isto ljubeznijo, s katero si vzgajal nas. Huda, težka nam je ločitev — še hušja zato, ker jo izvestni krogi hočejo omakeževati. Njegovo za naš narod najplemenitejše vzgojno delo hočejo očrniti, a mi ne pustimo, ker bomo glasne priče Tvojega koristnega dela. To boli, a zavest, da smo vzajemno in vspešno delovali za povzdigo šolstva, nas dviga in spodbuja na novo naporno delo! Bodi srečen — učiteljstvo Te ljubi in ljubilo te bude do slednjega diha. Z Bogom!

Buren aplavz, solzne oči in nemo so si stiskali roke ter gojili vročo željo v srcu: »Bog živi Te in spremljaj Tvoje delo!«

(Konec priht.)

Stane Vidmar.

»Dan« piše: Stane Vidmar, ki si je priboril prvenstvo med slovenskimi Sokoli-telovadci, je že v otroških letih vstopil v vrste sokolskega naraščaja. Bilo je za časa III. slovenskega sokolskega zleta v Ljubljani l. 1904, ko je Vidmar telovadil pod vodstvom svojega prvega vaditelja br. Bojana Drenika v vrstah šolskega naraščaja. Malí Vidmar si je pridobil že takrat radi svoje pridnosti in ljubeznivosti simpatije svojih vaditeljev. Kaj naglo je napredoval in postal sam predtelovavec.

Med Sokoli se je pa začelo imenovati njegovo ime, ko se je udeležil tekme na V. vsesokolskem zletu v Pragi leta 1907. Torej ravno pred petimi leti. Vidmar je dosegel med Slovenci v nižjem oddelku prvo mesto. Ta vspan je bodril k nadaljnemu delu. Napredoval je tako vidno, da ga je utvrdila Slovenska Sokolska Zveza med svoje tekmovalce za mednarodno tekmovanje v Luksemburgu l. 1909. Tu je bil Vidmar v veliki meri deležen častnega uspeha, ki si ga je izvojevala slovenska vrsta.

Leta 1911. je bilo pozvano slovensko školstvo na težak boj k mednarodni tekmi v Turinu. Tudi te se je Vidmar udeležil. Povzpel se je na prvo mesto med Slovenci tekmovalci.

Od tedaj je veljal Stane Vidmar splošno za prvega, najboljšega slovenskega telovadca. Branil se je tega nazivanja, češ, »saj me bodo drugi v kratkem prekosili«. A Vidmar je prekosil druge. Doba od 5. do 6. vsesokolskega zleta pomenja za Vidmarja dobo sijajnih uspehov, a pomenja tudi zanj dobo neutrudne sistematične telesne in duševne samovzgoje, dela brez počitka in brez odmora. In pri tem ni delal le zase, delal je tudi za druge, žrtvoval ves svoj prosti čas in še več edinole Sokolstvu, v katerem je našel svoj največji ideal kot Slovenec, Slovane kot človek. Saj je pri nas malo sokolskih vaditeljev, ki bi bili tako priljubljeni kakor je »Stane«.

Mlademu Sokolu, zmagovalcu, naše iskrene čestitke, njegovemu daljnemu delu in uspehu pa: Na zdár!

Biser

- med vsemi žitnimi kavami je -
Franckova Perl-rž.

Vsak požirek iz škodelice potrjuje premoč te fine kakovosti.

K vsaki žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa okusna barva, treba pridjati malo porejjo

pravega z g'ro šk (a Franckovega pridatka za kavo.

Obe vrsti dobite se v vsaki špec trgovini

Domače vesti.

Za glasbeni večer, ki se vrši 'danes, so si učiteljski učenci izbrali skoro same klasične kose. Vspored je sledeči: 1. Smrtni pesem »Titanika«, »Nearer, my God, to Thee!« (V Tvojo bližino, Bog!) Angleški koral za zbor in orkester. 2. Mozart W. A.: Ouvertura k »Don Juan« (orkester). 3. Nedved: »Dijaška« (zbor). 4. Hauser M.: »Ogerska rapsodija« (gosli in klavir). 5. Aljaž J.: »Zakipi duša« (zbor in barit. solo). 6. Wagner R.: Fantazija iz opere »Tannhäuser« (orkester). 7. Sokol J. A.: »Narodni valček« (zbor in klav.). 8. Meyerbeer G.: »Slavnostna koračnica« iz opere »Profet«, (orkester).

Nekaj novega je za Gorico I. točka: koral, ki so ga peli nesrečni potniki »Titanika« pred potopom. Drugi vsopred je zanimiv že po samih imenih: Mozart, Wagner, Meyerbeer it. Vspored je tak, da zasluži glasbeni večer prav obilne udeležbe. Med proizvajanjem se prosi — mir!

Imenovanje. — Davčni asistent g. Rudolf Brajnik je imenovan za davčnega oficijala ter ostane v službovanju pri davkariji v Ajdovščini.

Glasbena šola »Pevskega in glasbenega društva« v Gorici je priredila v soboto javen nastop učencev, kakor vsako leto. Iz razreda g. Kubište (klavir in gosli) so nastopili učenci M. Brumat, Igor Franko in M. Gabršček. Iz razreda g. Komela (klavir) sta nastopili Marta Dominko in Helena Jerkič. Iz razreda g. Michla (gosli) Valter Bianchi, Pavel Pečenko in M. Logar. Zadnja točka vsopreda je bila komorna glasba pod vodstvom g. Michla: nastopili so K. Sancin, S. Pečenko, J. Michl in A. Pertot s kvartetom Haydn op. 76. št. 2. — Izvajanje je kazalo, da šola lepo napreduje ter ima dobre učne moči. Najkrasnejša točka je bila seveda zadnja. — Občinstva je bilo navzočega veliko število.

Zaključno šolsko slavnost so priredili gojenci tukajšnjega c. k. moškega učiteljskega včeraj dop. v telovadnici ženskega učiteljskega in sicer pod vodstvom g. prof. Sokola. Na vsopredju je bilo 7 točk, ki so jih gojenci vse lepo izvedli; med temi točkami Händlovo »Halleluja« iz oratorija »Mesija« in Schubertov tri-

imate bolečine?

Ravmatične, protinske, v zobeh, glavohol? Ali ste se po preplihu ali drugače prohladili? Poskusite vendar bolečine ut. najoh, lakajoš in krepčajoh Fellerjev fluid z znamko »Ela-fluid«. Pomaga tudi pri teganju v bedrih, križu in sklepih. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajsterica z poskusno 3 kron franko. Izdolo vatej samo lekarnar Feller v Stibel, Eisen-erg št. 261 (Hrvatsko).

glasni zbor »Kralj vik«. Prireditelj je posejil namestništveni svetnik Rebek in mnogo druge odlične gospode.

Sienkiewicz-eva razstava v Gorici. — Komu izmed nas so neznani romani Sienkiewicza, onega poljskega pisatelja, kojega spisi so se nam tako priljubili, da če bi jih čitali še tolikokrat — bi jih čitali vsakokrat z isto slastjo in zanimanjem; oni pisatelj, ki nas je uvedel v popolnoma nam neznan kraj, običaje, ki nas je uvedel v ono prošlost poljskega naroda, ki slika s tako pestrimi barvami pokrajine mazurske ali litevske pred našimi očmi, ki stvarja pred nami mogočne postave slahičev, nežna bitja poljskih krasotic. — Koikokrat sem »si« pri čitanju slikal sam v domišljiji Jagjenko ali Zaglobo in rado vedel sem bil, v koliko je moja slika podobna onej namišljeni od pisatelja.

Poljska umetnost stoji dandanes na svetovno priznanem stališču. Vrsta poljskih slikarjev uživa svetovni glas. Njihova originalnost jih je privedla do tega. Sueti povesti iz njihovega narodnega življenja so vtisnili njihovim slikam pečat originalnosti.

Razstava slik k delom Sienkiewicza pod vodstvom g. Woźniaka iz Varšave je radi tega vredna pozornosti, ker nam interpretira Sienkiewicza vrsta najznamenitejših poljskih slikarjev, ljudi, ki stojijo Sienkiewiczu po srcu in razumu najbližje. — »Križarje« nam razlaga v enajstih prizorih St. Batowski. Gospod »Volodijevski« — simpatična oseba Sienkiewiczeve triogije je našel v Włodzimiernu Tetmajerju gotovo dobrega mentorja, ki je v 10 akvarelih z mojstersko roko izrazil originalno misel tega dela — Kossak se je zavzel romana »Z ognjem in mečem« kojega najznamenitejša epizoda nam predstavlja v 10 akvarelih. Slika, ki vzbudi posebno našo pozornost, je »Quo vadis Domine«. Dva poljska umetnika sta se vrgla v boj, »do bode najizvrstnejše« terpretiral ono sceno iz tega romana. Tetmayer contra Jaros. — »Kroki« je naslikal Kristusa v jutranjem svetlu zavitem še v meglo. Tetmayerjev Kristus je Kristus, ki gre za svetlega dne po rimski ulici.

Vsakdo zapusti z zadoščenjem dvorano in s prepričanjem, da je videl košček umetnosti onega kulturnega bratskega naroda na zapadu, ki je pri nas še malo poznan in umevan.

Razpis natečaja. — Razpisuje se natečaj za dve mesti tehničnih asistentov pri deželni tehnični uradu. Z dnem imenovanja pritičeta tehničnim asistentom plača in stanarina, ki je določena po štatutu za deželne uradnike XI. plačilne vrste. Prošnje morajo biti opremljene z dokazili, iz katerih je razvidna kvalifikacija prosilčeva. Od prosilcev se zahteva zlasti primerna praksa v stavbnih in cestnih napravah, izvežbanost v tehničnem risanju in v sestavljanju stroškovnikov, ugotavljanje omenjenih del, kakor tudi poznanje deželnih jezikov. Prošnje se vlagajo do 15. julija 1912. pri vložnem zapisniku deželnega odbora. Nadaljna tozadnja pojasnila se dobijo v uradih deželnega odbora med uradnimi urami. Deželni odbor.

Neke klerikalke so presneto hude radi evharističnega shoda. — Predstavljale so si, kako bodo imenitno korakale po Dunaju v velikanski procesiji; novostrujarji so jim tudi pripovedovali, kako bo neznanako lepo, toda prišla je iz Dunaja resnica in ta je razodela, da so novostrujarski kričarji in preganjaci grdo lagali in za norca imeli gospodične in gospde, ki so že kar gorele po cesarskem Dunaju. Samo gledati bodo smele, če bodo sploh mogle kam na take prostore, da bodo kaj videle. Najbrže pa ostanejo tako v ozadju, da ne bodo prav nič videle. Pa se jim splača iti na Dunaj na evharistični shod! Nekatero so bile jezne in so reklo: Pa že ne gremo, če bodo sami »dedci« v procesiji!

Občinske volitve v Solkanu prične v ponedeljek. Klerikalci se pehajo in trudijo, da bi dobili občino v roke. Z župnikom hodi tudi kak tak, ki hoče prav v najnižjem razredu zlesti v starešinstvo. Nekateri mešajo, upati pa je vendar, da značajni volilci storijo svojo dolžnost ter obvarujejo občino pred klerikalnimi škodljivci!

»Slomškov jubilej« so hoteli slaviti novostrujarji v srednji Vipavski dolini. Vedno vsiljujejo ljudstvu najrazličnejše

priveditve. Ali iz srednje Vipavske doline je došel novostrujarji v Gorico glas, da naj dajo mir in naj preložijo Slomška. Preložili so jubilej na jesen, ko se vrnejo navdušeni z Dunaja z evharističnega shoda in bo dosti novega vina po Vipavski dolini.

Bratje Faganeli iz Mirna v preiskovalnem zaporu. — V preiskovalni zapor v Gorico so pripeljali brate Faganeli iz Mirna Pavla, Teodorja in Ivana, skupno s »vojvodjo« Rafaelom Vugo; obdolženi so goljufije nasproti svojim upnikom; družina Faganeli je široko znana po svojih podjetjih.

Stekel pes je uklal v Muškoli v Furlaniji finančnega stražnika Rudolfa Rösslerja, katerega so poslali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

Vsaka gosilna, brivnica, kavarna itd. kamor zahajajo Slovenci, tbi naj imela »Slovenski Ilustrovani Tednik«. Naroden škandal, znak nezavodnosti in malomarnosti, ne le gospodarja, temveč tudi gostov je, kjer ga nimajo. Zahtevajte ga povsod!

Trž. kolesarsko društvo »Balkan« (sedež: Kavarna »Minerva« ulica Acquedotto št. 20) priredi športno slavnost in kolesarsko dirko povodom društvene petletnice ustanovitve društva ki se bo vršila v nedeljo, dne 1. septembra 1912, na Opčinah pri Trstu na dvorišču gospe Draščekove. S slavnostjo je združena cestna dirka Ljubljana-Opčine, 100 km. Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Zaprli so v Gorici dva mladeniča, 16 letnega Marija Bariča in Fr. Sajna, iz Trsta. V trgovini g. Dekleva sta ponujala na prodaj 2 bicikla. Zgovarjala sta se tako neumno, da se je videlo na prvi hip, da morata biti kolesi ukradeni.

Javni ples prireditelj fantje v Podgori v nedeljo 7. julija v prostorih g. Štef. Breganta. Čisti dobiček je namenjen Sokolskemu društvu.

Sokolski vestnik.

Sokolski zlet III. okrožja Gš. S. Z. bo v nedeljo 7. t. m. na Gradišču — postaja Prvačina. Na vsopred bo poleg običajnih prostih vaj in orodne telovadbe tudi telovadba na kroglih, kar marsikateroga zanima. Po nastopu je na vsopred prosta zabava s plesom. Vsakdo, ki je bil že na Gradišču, pojde rad še drugič uživati krasni razgled, ki se mu nudi s tega grča. Daleč na okoli znani »brzamin« se dobi pristen edino le na Gradišču pri »Črnogorcih«. Kakor so nekdanji naši očetje kljubovali nenasitnim elementom in oboroženi moči, a konečno vendarle častno zmagali, ravno tako kljubuje naše mlade društvo vsem mogočim, poklicanim in nepoklicanim nasprotnikom in upamo, da tudi ono zmaga nad zavistjo in spletkami svojih nasprotnikov.

Veselica se vrši v »gradu«, ki je dal, mimogrede omenjeno »italjanski Norici«, ali bolje slovenski Gorici dvoje imen (Via Grabiz in Via Gius. Tomiz). Prijatelj Sokolstva, borbe za svobodo, lepega razgleda i. sl. že v naprej Vam kličemo »Dobrodošli« v Vipavski »Črnogori«.

Z upom na veselo svidenje v nedeljo Vam kličemo krepek »Na zdar!«

Gradiški Sokol.

Zveza narodnih društev.

Pevsko-bralno društvo »Bodočnost« na Volčjemgradu priredi v nedeljo dne 7. t. m. veliko veselico na dvorišču g. I. Kosmina s sledečim vsopredom: 1. I. Laharnar: »Pozdrav«, mešan zbor. 2. I. Bjelovarac: »Pjesma naša«, mešan zbor. 3. G. Ipavec: »Pod lipo«, moški zbor. 4. J. Štoka: »Ne kliči vraga«, burka v 1. dejanju. 5. Ples, ki traja do polnoči. Med veselico in pri plesu svira sokoška godba iz Mavhinj. Vstopnina k veselici 50 v, sedež 20 v. 2 plesna komada 30 v, 7 komadov 1 K. Začetek veselice ob 4. uri pop. Posetite nas v obilnem številu! — Društveni odbor.

»Bralno in pevsko društvo »Ladlja« v Devinu priredi v nedeljo dne 7. julija t. l. javno tombolo s plesom na obširnem vrtu g. Mir. Plesa v Devinu, Svirala bo vrla godba N. D. O. iz Trsta. Srečke se bodo razprodajale na dan tombole na različnih mestih v Devinu. Zvečer se bodo zazigali umetni ognji K obilni udeležbi uljudno vabimo. Odbor.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Svilodni trg v Gorici. — Včeraj je bilo na trgu svilodov 625 kg po K2'30 do K 2'90.

Izvojni trg v Gorici. — Danes je bilo na izvoznem trgu 40 kvintalov jabolk po 30 K, 30 kvintalov hrušk po 48 K, 25 kvintalov breskev po 110 K, 20 kvintalov brešenj po 64 K, 20 kvintalov sliv po 38 K, 70 kvintalov fižola po 12 K, 15 kvintalov grahla po 20 K, 120 kvintalov krompirja po 12 K.

Ustavljanje brzovlaka št. 303 v Rodiku. — Brzovlak št. 303, ki odhaja iz Divače ob 5. uri 36 minut dopoldne, se bo ustavljal od 15. julija do vključno 15. septembra v med postajama Divača in Hernelje-Kozina ležečem postajališču Rodik v svrhu vstopanja potnikov. Iz Rodika odhod ob 5. uri 49 min.

Znižanje poštnine za pisma v prometu z Egiptom. — S 1. julijem 1912 se je znižala poštnina za pisma v prometu z Egiptom (vštevši Nubijo in Egiptanski Sudan) na 10 stotink (v prometu iz Egipta 5 millimes) od vsakih 20 gramov ali te presegaajoči del istih.

Nov poštni urad so otvorili v Turjaku v Tržiškem političnem okraju. Pečal se bo s pisemsko in vožno pošto.

Politični pregled.

Poslanska zbornica je v seji 2. t. m. sprejela šestmesečni računski provizorij v smislu vladne predloge. — V zbornici je prišlo do burnih prizorov radi dogodkov v Pragi ob vsesokolskih slavnostih. Nemci bi radi napravili veliko afero preganjanja Nemcev v Pragi, dočim se je pokazalo, da so bili izzivalci nemški burši, in izzivanje je bilo tako, da zaslužijo kaznen. Posl. Střileny je povdarjal, da so nemški burši provocirali; dr. Rybář je omenil, da so se obnašali kot smrkovci. Nemci so ugovarjali. — Dr. Rybář je potem ugovarjal trditvam laških poslancev Pitacco in Gentili, ki sta trdila v daljših govorih v zbornici, kako da so zapostavljeni Lahji in kako favorizirani Slovenci v Avstriji. Označil je njune vesti za izmišljene in neresnične. — Poslanska zbornica je včeraj sprejela zakon glede reforme vojaškokaženskega pravnega reda pri skupni armadi in domobranstvu. S tem je rešen zadnji del vojaških reformnih predlog. Vojaške sodnije bodo nehale soditi po starem inkvizicijskem kazensko-pravnem redu; sodile bodo na podlagi usmenosti, neposrednosti in javnosti.

Na koncu je razpravljala zbornica o nujnem predlogu glede vračanja posojil za vinograde po filokseri uničene.

Gospodarska zbornica je sprejela v vseh čitaljih proračunski provizorij in vojaškokaženski pravdni red za skupno armado in domobranstvo.

Nemški cesar in ruski car se sestane danes v Sever. morju pri Baltič-Pontu. Sodi se da ta sestanek bo veljal v obli meri namenu: dokončati vojno med Turčijo in Italijo.

V Albaniji je zopet veliko ustaško gibanje. Iza Boljetinac se je pojavil, znani ustaški vodja, ki se nahaja sedaj blizu Bitolja. Tje pošilja turška vlada čete. Častnika garnizije v Bitolju so ponovno prosili Fethipašo, naj da upornikom amnestijo. Celo neka častnikov je pobegnilo. Ustašem so se pridružili tudi nekateri albanski begi. Tako je v Albaniji zopet veliko ustaško gibanje in prišlo je že do hudih spopadov med ustaši in turškimi četami. Izo Boljetinaca hoče turška vlada odpraviti z denarjem pa on odklanja vse turške darove. Voditelji ustaje v Bitolju zahtevajo avtonomijo Albanije ter da se mora odstaviti sultan Mohamed, uvesti se morajo novi zakoni, odgovarjajoči časom in potrebam.

Iz Carigrada poročajo, da je pobegnilo še 25 častnikov in okoli 1000 vojakov iz Monastira in Pristine v hrčbe.

Hervočev pogreb. — Banskega svetnika Hervočica, žrtve Jukičevega napada na Cuvaja, so pokopali včeraj. Za pogrebom je šel tudi Cuvaj in bivša bana Pejačević in Rauf.

Umazane atere bivšega trgovinskega ministra dr. Weisskirchnerja. — Proračunski odsek poslanske zbornice je izvolil posebno komisijo, ki ima preiskovati sumljive transakcije bivšega trgovinskega

ministra dr. Weisskirchnerja glede Lloydovega arzenala.

Poslanec Malik je dal tej komisiji na razpolago ves svoj obširni materijal in je pričakovati zanimivih in senzacionalnih razkritij.

Odškodnina pomorščakom. — Predsednik brambnega odseka posl. Pogačnik je sklical sejo tega odseka, da bo razpravljajal o predlogu poslanca dr. Laginje glede odškodnine pomorjem, ki bodo morali tudi po novi brambni reformi služiti po štiri leta. Predlog dr. Laginje gre za tem, da se pomorjem, ki bodo morali služiti štiri leta, določi za zadnje službeno leto gotova plača, tako da bi bili vsaj deloma materijelno odškodovani zato, ker morajo služiti več nego vojaki pri armadi.

Vojni proračun za leto 1913. — Kakor javlja »Zeit«, je proračunska komisija v skupnem vojnem ministerstvu že sestavila proračun za l. 1913. Potrebščina armade za l. 1913 znaša 400 milijonov kron. Potrebščina za mornarico znaša 140 milijonov K. Skupna potrebščina torej 540 milijonov, pri katerih pa niso vpoštetj troški za domobranstvo in honved. Od te potrebščine odpade 36½ milijonov K na izdatke, ki so potrebni vsled zmanjšanja vojaške službene dobe od 3 na 2 leti.

Razne vesti.

II. redni občni zbor akad. tehn. društva »Triglav« v Gradcu se bo vršil dne 6. julija 1912 ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih Schönauergasse 17. l. z običajnim vzporedom.

Dreadnought »Viribus unitis« napravi dne 1. avgusta poskušno vožnjo med Trstom in Puljem.

Topovi za dreadnoughte. — V Plznu so že izgotovili top za poskušnjo kalibra cent. 34,3; cev tehta okoli 70.000 kg. Topovi tega tipa bodo postavljeni na dreadnoughte.

Les iz Štajerske za Tripolitanijo. — Iz Gradca poročajo, da pošljejo iz Gor. Štajerske v kratkem 300 vagonov lesa v Tripolitanijo; gradili bodo deloma vojaške barake, deloma porabijo les v druge vojne namene.

Obsojen na smrt. — Pred poroto v Trstu se je vršila razprava proti Petru Pavanu radi zločina umora; umoril je svojo svakinjo Angelo Paliga. O pokojni Angeli Paliga so vse priče govorile dobro, da je obtoženčeve otroke uzgojevala lepo, kakor da bi bili njeni. Pustila je celo službo v tobačni tovarni, samo da bi se mogla posvetiti le vzgoji otrok. Nekatero priče so povedale, da jim je pokojna tožila, da ji svak grozi s smrtjo, ker mu se neče udati. Zato je tudi sklenila, da se loči od svaka, dasi je zelo ljubila otroke. Posebno zanimiva je bila izpoved Andreja Ferreta, ki je zaprt v rovinjskih zaporih in sta bila skupaj v eni celici s Pavanom. Ferro je pripovedoval, da se je Pavan zelo čudno ponašal. Vstajal je po noči in preklinjal, bil je nervozen, ter je tožil, da ga boli glava. Na predsednikovo vprašanje, kaj si je mislil o obtoženou, je priča odgovoril, da mu se je zdelo, da je malo prifrknjen (un po mato). Potrotniki so potrdili glavno vprašanje glede umora in sodni dvor je obsodil obtoženca na smrt na vešalih.

Samomor stotnika. — V Olomucu se je ustrelil stotnik 54. pešpolka Avgust Mžik. Uzrok samomoru neznan.

V Svici je te dni po gorah zapadel sneg.

Nesreča v zraku. — Iz Atlantic City poročajo: Zrakoplov »Akron«, ki je bil namenjen, da preleti Atlantski ocean, je v višini 800 metrov eksplodiral. Inženir Samimann in sedem mož posadke je mrtvih.

Katastrofa, ki je uničila »Akron«, je strašna. Zrakoplov se je nahajal visoko v zraku, ker so ga preizkušali. Čuli so strašen pok, nakar so zagledali v zraku ognjeno kroglo. Osebe, ki so se vozile z zrakoplovom, je vrglo na vse strani in so bile takoj mrtve. Eksplozija je bila tako strašna, da niso našli nobenih delov teles in nobenega kosa ponesrečenega zrakoplova. Solnčna vročina je najbrže preveč razširila plini in je zrakoplov zato moral eksplodirati.

Dalje na 4. strani.

Skratime se uradnika. — ki je izmožen slovenske in nemščine. Naslov povde upravnishvo.

Nameravan atentat na skladišče smodnika v Zemunu. — Aretirali so dve ženski, ki sta se približevali skladišču ter streljali na vojaško stražo. Prijeli so ju in pokazalo se je, da sta bila dva preoblečena moška, ki sta hotela izvršiti atentat.

Avstrijsko zrakoplovstvo. — Delavnice odseka centralnega komiteja za ustanovitev avstrijske zrakoplovne flotile je imel pod predsedstvom Maksa Egona Fürstenberga sejo, v kateri je naznanil predsednik, da je izjavil princ Ferdinand Lobkowitz, da je pripravljen prevzeti podpredsedstvo. Nato so sklenili po referatu načelnika državnega poslanca Demka zaprositi predsednika dunajske trgovske zbornice, vit. Schölknerja, da pozove po okrožnicah druge trgovske zbornice, da podpišejo težnje velikega komiteja. Tudi notranje ministerstvo je to akcijo zelo pospešilo ter je izdalo odredbo na vse železne šefe in upravne centrale vseh kronovin, v kateri jim priporoča, da dela centralnega komiteja kolikor mogoče podpirajo.

Ubil in oropal je neki neznan človek posestnika in trgovca z živino Vincenca Pachlerja iz St. Jurija v Labodski dolini. Vračal se je s semnja in imel precej denarja s seboj. Truplo so našli pokrito z vejami ob cesti. Denar je pobral zločinec.

V Kanadi je divjal velik ciklon, ki je zahteval 400 človeških žrtev, 3600 ljudi je brez strehe. Škode je 10 milijonov dolarjev.

Treščilo v vojake. — Iz Inomosta poročajo, da je tresčilo v bližini Innichena v stotniji tirolskih lovcev. Cela stotnija je padla na tla. En vojak je mrtev, eden nevarno ranjen.

—s.

Tura na Krn in Bovški Grintovec.

S polnočnim oziroma turistovskim vlakom ob 12:40 od petka na soboto smo se odpeljali k Sv. Luciji kot izhodišču za naše nameravane ture. Noč je bila krasná.

Od Sv. Lucije smo odšli ob 1:30 peš skozi Tolmin v Zatočin. Medtem je postalo že toliko svetlo, da smo lahko opazili markacijo Soške podružnice S. p. d., katera je še precej dobra, kar se pa o drugih markacijah te podružnice žalibog skoraj ne more reči.

Pot iz Zatočina do planine »Slene« (1448 m) je jako zanimiva, gre deloma skozi gozd, deloma po pašnikih, kjer se pase sedaj na stot' e krav. Planšarji ali takozvani »spravniki« delajo v kočah prav pridno maslo in sir. Od planine »Slene« dobiva pot zmiraj bolj gorsko lice, ter je jako zanimiva mimo malega »Jerzerca« v Zajerce, kjer se nahaja še precej dosti snega. Pri »Peskih« zavije pot na levo v skale ter se vspenja vedno višje na »Pohonec« ali »Pokonc« (2163 m), odkoder zopet pada do Trillerjevega sedla, oziroma do sedla, kjer je stala nekdanj, sedaj porušena Trillerjeva kočá (2052 m).

Tam smo odložili svoje stvari razen cepina ter odšli na vrh Krna (2245 m), ki je bil zjutraj popolnoma čist, a se nam je pozneje izneveril, ko je potegnil kapo čez ušesa? Membe vredna bi bila spominska knjuga (Soške podruž.), katero smo našli v razbiti napoli z vodo napolnjeni skatli vso razcefrano. Upam, da poklicani to stvar tako vredé, kakor se spodobi za tako goro, kakoršna je Krn. Po kratkem oddihu smo se vrnili zopet na sedlo pogledat, kaj pravijo naši nahrbtniki in »šparhend«.

Ko smo se s temi zadosti sporazumeli, smo začeli tisto prijetno vožnjo po snegu proti planini na Polju (1530 m), kjer se pase tudi čreda krav večinoma iz vasi Libušnje, Vrsno in Krn; seveda morajo iti čez sedlo (2052 m), da pridejo na »Polje« in po ravno isti poti jeseni nazaj.

Na »Polju« je sedaj jako prijetno, dasi je nakopičenega še ogromno snega, ki je pridrivil od obeh strani skupaj. Od tu mimo Kriškega jezera (1393 m) smo prišli v planino Duplje (1371 m), kjer se poti križajo čez Bogatin v Bohinj in skozi Lepeno v Sočo. Na planini Duplje se pase ne na stotine temveč lahko rečemo nad tisoč drobnice, med temi tudi precej prašičev. Pot iz Duplje gre nekaj časa po jako lepi travnatí stezi, potem pa začnejo korenine in kamnje štrleti iz tal, da je

treba jako paziti, da se prinese cele noge v selišče Lepeno (507 m). Na levi je krásen slap, podoben Savici. Od Lepena gre pot ob vodi naprej do Soče, katero smo prekorali po majhnem mostiču, ki se vspenja nad globoko izdolbino struge. Ako se dobro ne gleda, bi se iz ceste niti ne opazilo, da se spodaj v globočini preriva naprej Soča; tako ozka je na vrhu, da bi se dva lahko potala za roko skoraj 1 km na dolgo in bi hodila vsak po svojem bregu.

Prenočili smo v vasi Soča (487 m). K počitku, katerega smo bili jako potrebni, smo šli, ko je še solnce sijalo, posebno pa še zato, ker smo se namenili drugi dan t. j. v nedeljo vstati že ob 2., da odidemo kar mogoče zgodaj na toliko časa zaželeni »Bovški Grintovec« (2350 m.)

(Konec prih.)

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsenejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih uspešni (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Stavbišča za tri navadne hiše z malim vrtičem so na prodaj pod Kostanjevico pred tunelom. Cena prav zmerna. Poizvedoe v Goriški Tiskarni.

V Dol. Vrtojbi je na prodaj kos zemljišča. Več se izve pri upravnistvu.

Mesto ekspedienta. knjigovodje ali podobno išče slovensko-češko-hrvatsko-nemški korespondent, večé tudi risanja. — Naslov pové naše upravnistvo.

V Kanalu hiša za vsako ceno na prodaj, tudi na obroke. Pojasnila daje Avgust Makarovič v Nabrežini.

Proda se gramofon in sokolska obleka prav za nizko ceno. Natančneje se izve na sv. Petra cesti št. 13.

Prva kmečka gospodarska zadruga v Seju na Vipavskem

ima v svoji kleti najboljša vipavska vina kakor tudi muškateleer v steklenicah, črno vino, refošk itd.

P. n. gg. gostilničarjem in privatnikom se najtopleje priporočamo. Razpošilja se od 56 litrov naprej v svojih sodih. Uzorci in ponudbe franko in gratis.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Karol Draščik

v Gorici na Korunu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sred. Baštoja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najboljše kupaletišče obrabotkega in drobnega blaga ter tkanja, projo in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čoufarja.

Svetilnice. — Kožni venel. — Našnje knjišice.

Hišna obuvala za vse letne čase

Posebnost:

Sawena za zelenjavo, travo in detelje.

Najboljše orkrišljeno zelogo za kramarje, krošnjarje, prodajalca po svojih in trgih ter na deželi. 25-8

Kdor hoče ineti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič

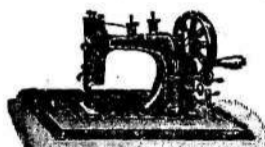
Gorica

Corso Franc Josip št. 39 ali pa na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzorci na razpolago.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo ter emajliranje dvokoles na plin. Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti, naj ga takoj pošlje emajlirat stane K 6' -, v različnih barvah K 8'—

Pri

Batje I-u

Gorica

Stolna ulica 2-4.

Prodaja tudi na obroke.

Ceniki poštnine prosti.

Velika izbira že rabljenih dvokoles in vsakovrstnih strojev.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varšvena znamka.)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtevost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

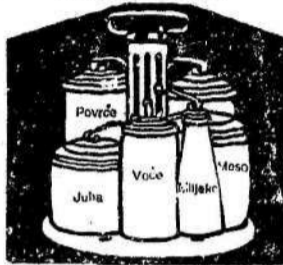
Cena steklenici 60 vin.

Cristofolettijeva pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Kuhajte za zalogo!

Večkovozarci za konzerve in aparati za ohranitev svežih jedil reformirane kuhinje.

Prihrani se v vsakem oziru. Zdrava prehrana, neodvisno od letnega časa. V rabi več milijonov. — Pazi naj se na ime »Weck« — Tiskana navodila pošilja na zahtevo zastoj.

I. Weck, zadr. z om. zav. — Glavni razpošiljatelj:

Carl Müller, M. Schönberg št. 56.

Zaloge skoraj v vseh mestih.

Slovenski Ilustrovani Tednik

začne z julijem 1912 priobčevati nov roman

„V službi Kalifa“

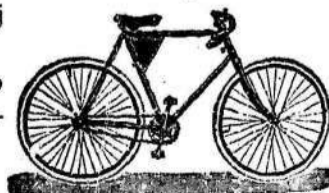
»V službi Kalifa« je najznamenitejši roman izza vlade Arabcev v Španiji. Ta roman je od konca do kraja zelo zanimiv, tako da bralec nestrno pričakuje nadaljevanja, ki ga seznanja z vedno zanimivejšimi doživljaji glavnih oseb. V romanu se opisuje usoda jugoslovanskega kristjanskega kraljeviča Strezinja, ki je bil prijatelj poveljnika telesne straže arabskih kalifov (cesarjev) Wadhia el Ameri in usoda kristjanske deklice FATIME. Kot kraljevi odposlanec je Strezinja v sužnji Fatimi spoznal svojo rojakinjo, Fatima se je zaljubila v Strezinjo ter mu je po burnih dogodkih na dvoru kalifa rešila življenje, a on pa njej zlato prostost. Ta roman je poln zanimivih zapletljajev in pretresljivih prizorov. Roman »V službi Kalifa« ni nikak šuntroman, temveč ga je spisal odlični pisatelj dr. Vel. Deželich. . . . .

Kupujte samo dvokolesa »Mifena«, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in štikanje (rezenje). [Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdku

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.